

TEST STUDIJNÍCH PŘEDPOKLADŮ

VARIANTA TESTU: 75

VARIANTA 75

VERBÁLNÍ MYŠLENÍ

Každá z následujících úloh se skládá z dvojice slov nebo slovních spojení, za kterými následuje pět možností – pět dvojic slov nebo slovních spojení. Z těchto pěti možností vyberte dvojici, která **nejlépe** odpovídá vztahu mezi dvojicí v zadání.

1.

STAŘEC : MLÁDÍ

- (A) kůň : zdraví
  - (B) prase : čistota
  - (C) rostlina : lék
  - (D) výhrada : námitka
  - (E) cukrovinka : dobrota
-

2.

ZÁPALKY : SIRKY

- (A) spáleniště : skládka
  - (B) blesk : hrom
  - (C) sedačka : křeslo
  - (D) hrách : fazole
  - (E) prognóza : předpověď
-

3.

ČÍŠNÍK : SERVÍRKA

- (A) riviéra : palma
  - (B) peněženka : tobolka
  - (C) krejčí : švadlena
  - (D) tribuna : sedadlo
  - (E) klozet : toaleta
-

Každá z následujících úloh obsahuje slovo nebo slovní spojení, za kterým je uvedeno pět možností. K danému slovu vyberte to, které se **nejvíce** blíží jeho opačnému významu. Pozor, v úlohách jde často o odlišení velmi jemných rozdílů.

4.

ROZVINUTÝ

- (A) zmenšený
  - (B) nezkušený
  - (C) zaostalý
  - (D) nezralý
  - (E) mladý
-

5.

NAPADAT

- (A) krýt
  - (B) opevňovat
  - (C) pomáhat
  - (D) clonit
  - (E) bránit
-

6.

KRYTÝ

- (A) uvolněný
  - (B) prostorný
  - (C) otevřený
  - (D) utajený
  - (E) svobodný
-

V každé z následujících vět jsou jedno nebo dvě prázdná místa, která značí, že ve větě bylo něco vynecháno. Za každou větou najdete několik možností – slov nebo dvojic slov. Vyberte slovo nebo dvojici slov, která se **nejlépe** hodí do příslušné věty jako celku.

7.

Každé _____ světového vědeckého fóra samozřejmě vyvolává i otázku, jakým _____ se daný vědní obor vyvíjí.

- (A) zasedání – stylem
  - (B) zahájení – tempem
  - (C) pokračování – trendem
  - (D) jednání – směrem
  - (E) setkání – proudem
-

8.

Zuluové doposud žijí v kmenovém společenství a náčelníci kmene volí svého krále, který má specifické _____ v jihoafrickém politickém systému.

- (A) postavení
  - (B) nadání
  - (C) zařazení
  - (D) zájmy
  - (E) vlastnosti
-

9.

1. ledna byla uvedena do _____ nová platidla společné evropské měny euro, která _____ měny dvanácti členských států Evropské unie.

- (A) bank – vystřídala
  - (B) obchodů – doplnila
  - (C) praxe – zrušila
  - (D) oběhu – nahradila
  - (E) cirkulace – vyměnila
-

10.

Jedním z _____ rysů moderní demokratické společnosti je existence _____ politických stran.

- (A) obvyklých – rozličných
  - (B) charakteristických – různých
  - (C) dominantních – rozdílných
  - (D) primárních – nezkorumpovaných
  - (E) původních – konkurenčních
-

NUMERICKÉ MYŠLENÍ

11.

V úloze je vaším úkolem porovnat dvě hodnoty.

Při oddílové oslavě se nejprve rozdělily mezi členy $\frac{2}{3}$ dortu. Za nějaký čas se ještě ubraly $\frac{3}{11}$ zbytku.

zbylá část původního dortu	20 %
----------------------------	------

- (A) Hodnoty vlevo i vpravo jsou stejně velké.
- (B) Větší je hodnota vpravo.
- (C) Větší je hodnota vlevo.
- (D) Nelze určit, která z obou hodnot je větší.
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

12.

V úloze je vaším úkolem porovnat dvě hodnoty.

Hranice pozemku má tvar rovnoramenného lichoběžníku. Základny jsou 100 a 200 m, výška 40 m.

plocha pozemku	8000 m ²
----------------	---------------------

- (A) Větší je hodnota vpravo.
- (B) Větší je hodnota vlevo.
- (C) Hodnoty vlevo i vpravo jsou stejně velké.
- (D) Nelze určit, která z obou hodnot je větší.
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

13.

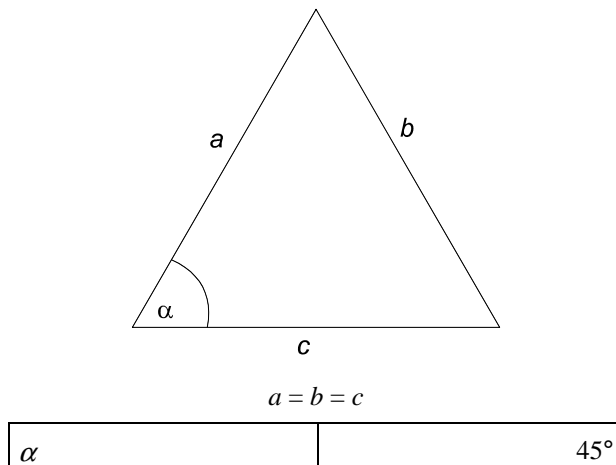
V úloze je vaším úkolem porovnat dvě hodnoty.

aritmetický průměr kořenů rovnice $x^2 - 6x + 8 = 0$	4
---	---

- (A) Nelze určit, která z obou hodnot je větší.
- (B) Větší je hodnota vlevo.
- (C) Hodnoty vlevo i vpravo jsou stejně velké.
- (D) Větší je hodnota vpravo.
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

14.

V úloze je vaším úkolem porovnat dvě hodnoty.

- (A) Hodnoty vlevo i vpravo jsou stejně velké.
 (B) Větší je hodnota vpravo.
 (C) Nelze určit, která z obou hodnot je větší.
 (D) Větší je hodnota vlevo.
 (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

15.

Lidojed spotřebuje za každý den letního spánku 1,2 kg svých tukových zásob. Člověk váží 80 kg, ale pouze 15 % jeho hmotnosti lidojed přemění při trávení na své tukové zásoby. Kolik musí lidojed sežrat během období chladu lidí, aby vydržel 45 dní spánku? (předpokládejme, že má na každý den dostatek potravin)

- (A) 3,5
 (B) Odpověď nelze jednoznačně určit.
 (C) 4
 (D) 5
 (E) 4,5

16.

Pivovar „Chmel“ měl v roce 1997 podíl na trhu podle obratu 20 %. V roce 1998 se snížil tento podíl na 15 %. Jaký byl pokles obratu tohoto pivovaru, víte-li, že celkový obrat všech pivovarů ve stejném období poklesl o 10 mld. Kč na 90 mld. Kč?

- (A) 10 mld.
 (B) 6,5 mld.
 (C) 4,5 mld.
 (D) 5 mld.
 (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

17.

Krabici o tvaru kváдру s rozměry $1,5 \times 0,8 \times 1$ m je při stěhování třeba vynést obdélníkovým oknem o délce jedné strany 1,2 m. Kolik nejméně musí měřit druhá strana, aby mohla být krabice vynesena oknem?

- (A) 1,2 m
 (B) 1,0 m
 (C) 0,8 m
 (D) 1,5 m
 (E) 1,8 m

18.

Plášť válce může být složen ze dvou kruhů a _____.

- (A) kružnice
 (B) rovnostranného trojúhelníku
 (C) kruhu
 (D) rovnoběžníku
 (E) libovolného trojúhelníku

19.

Která z nabídnutých pěti možností obsahuje nejmenší a největší číslo z následující řady?

$$\frac{5}{4}; -\frac{5}{4}; \frac{15}{16}; \frac{16}{15}; -\frac{4}{5}; \frac{4}{5}; \frac{16}{25}; -\frac{25}{15}$$

(A) $-\frac{25}{15} \quad \frac{16}{25}$

(B) $-\frac{5}{4} \quad \frac{16}{15}$

(C) $-\frac{4}{5} \quad \frac{5}{4}$

(D) $-\frac{5}{4} \quad \frac{5}{4}$

(E) $-\frac{25}{15} \quad \frac{5}{4}$

20.

Které z následujících čísel má největší hodnotu?

$$2,9; \frac{16}{5}; \frac{20}{7}; \frac{11}{4}; \frac{48}{16}$$

(A) $\frac{16}{5}$

(B) $\frac{20}{7}$

(C) 2,9

(D) $\frac{48}{16}$

(E) $\frac{11}{4}$

SYMBOLICKÉ MYŠLENÍ

21.

Která z pěti nabídnutých možností obsahuje stejně uspořádanou posloupnost znaků jako vzor v zadání?

5CO312MN65-0505-RPQ966E

- (A) 5CO321MN65-0505-PRQ966E
- (B) 5CO312MN65-0505-RPQ966E
- (C) 5CO312NM65-5050-RPQ966E
- (D) 5CO312MN65-0505-RPO969E
- (E) 5CO312MN56-0505-RPQ966F

22.

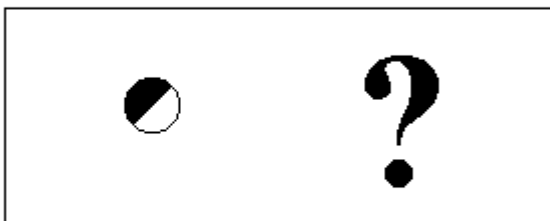
Která z pěti nabídnutých možností obsahuje stejně uspořádanou posloupnost symbolů jako vzor v zadání?

- (A)
- (B)
- (C)
- (D)
- (E)

23.

Dva obrazce v horním rámečku mají k sobě určitý vztah. Vyberte z níže uvedených obrazců jeden tak, aby po doplnění místo otazníku i dolní rámeček obsahoval dvojici obrazců se stejným vztahem jako horní rámeček.

(A)

(B)

(C)

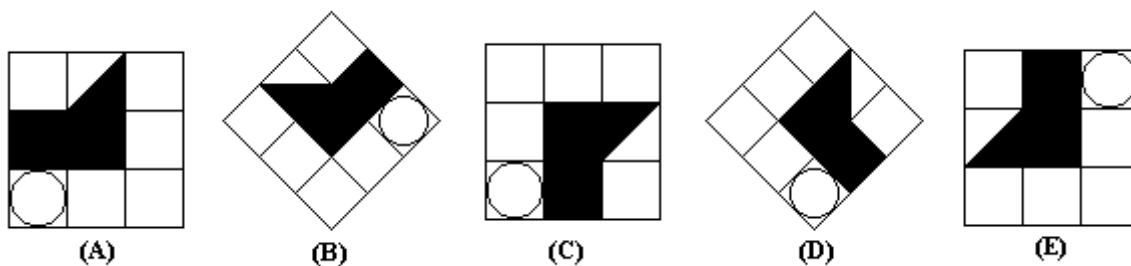
(D)

(E)

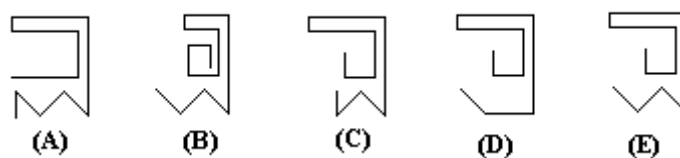
24.

Čtyři z následujících obrázků vznikly pouze otáčením stejného čtverce v rovině papíru. Jeden z následujících obrázků však mohl vzniknout pouze překlopením. Který?

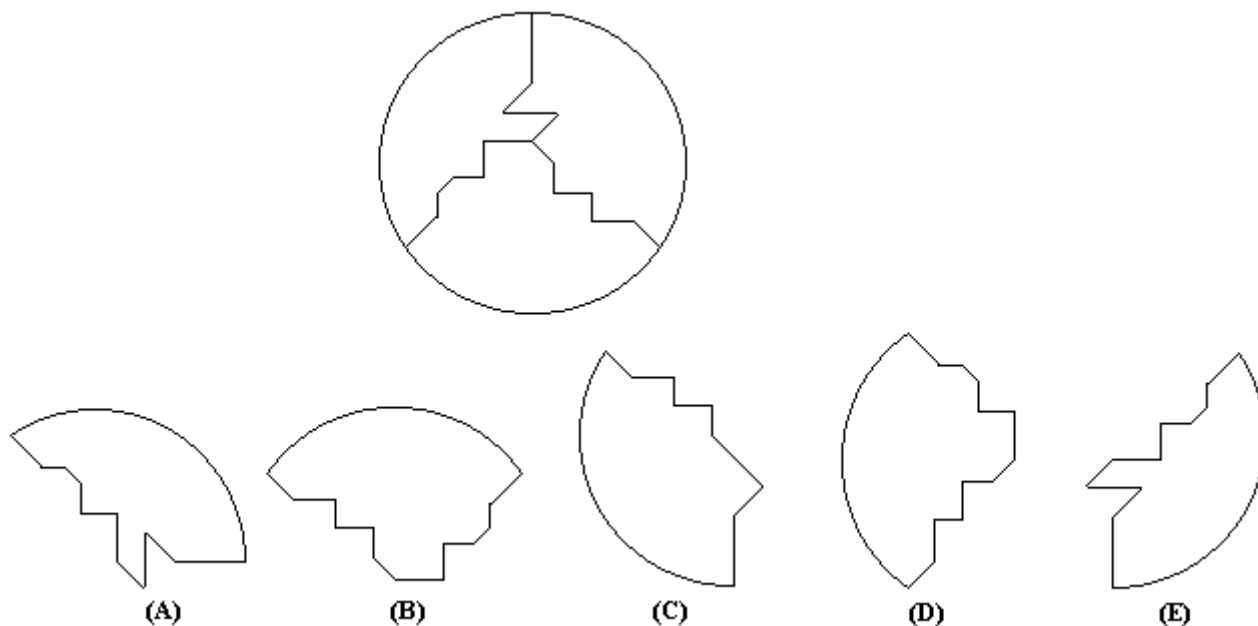
25.

Na stole leží tenké zlaté řetízky, ze kterých jsou vytvarovány různé figury. Který z řetízků je nejdelší?

26.

Kruh je rozřezán na tři díly. Který z níže znázorněných dílů **nevznikl** uvedeným rozřezáním kruhu?

29.

Pokud je operace Δ definována vztahem $x \Delta y = \frac{x}{y+2}$, pak $3 \Delta (-0,5)$ je rovno:

- (A) 3
  - (B) 2
  - (C) $-\frac{3}{2}$
  - (D) -2
  - (E) $\frac{3}{2}$
-

30.

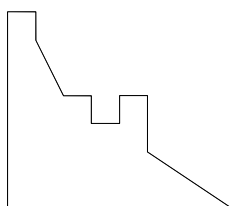
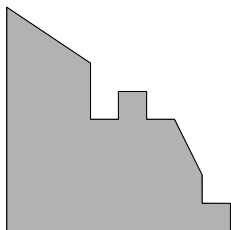
Pokud je operace $\otimes$ definována vztahem $x \otimes = (-x + 1)(-1)$, pak $(3 \otimes) \otimes$ je rovno:

- (A) 1
  - (B) 0
  - (C) 2
  - (D) -2
  - (E) -1
-

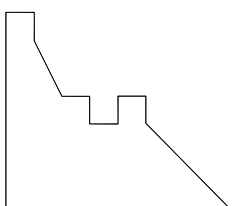
PROSTOROVÁ PŘEDSTAVIVOST

31.

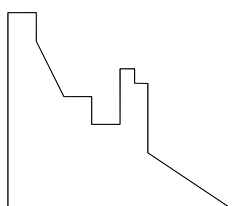
Který z pěti nabídnutých obrazců vytvoří po vhodném přiložení k tmavé části plný čtverec?

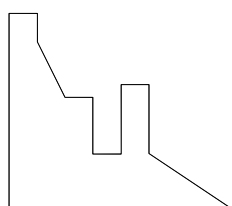
(A)

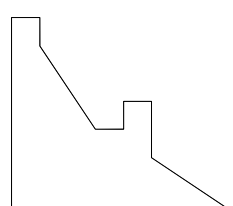
(B)

(C)

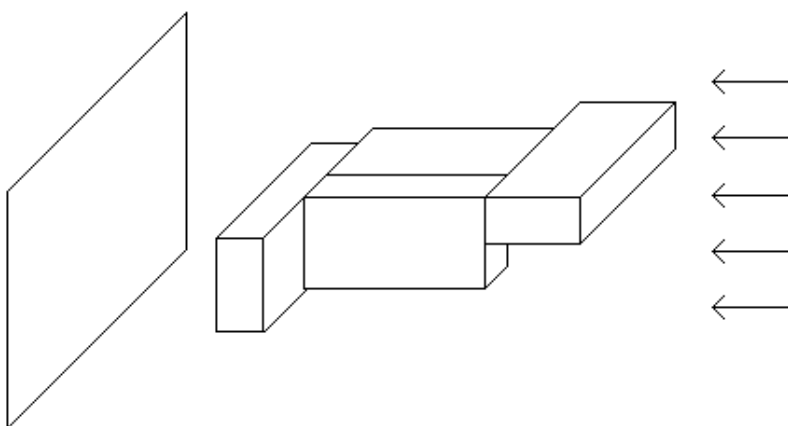
(D)

(E)

32.

Který ze stínů se objeví na stěně po osvětlení znázorněného objektu ve směru šipek? Objekt je vytvořen ze stejných cihel, paprsky dopadají kolmo na stěnu a jsou považovány za rovnoběžné.

(A)

(B)

(C)

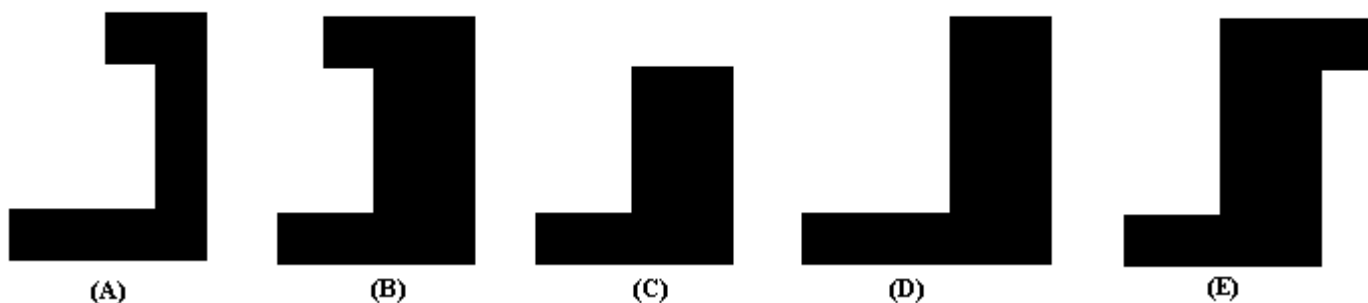
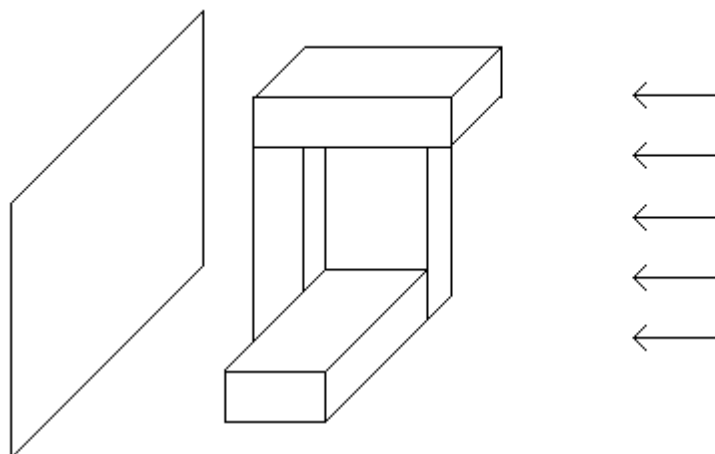
(D)

(E)

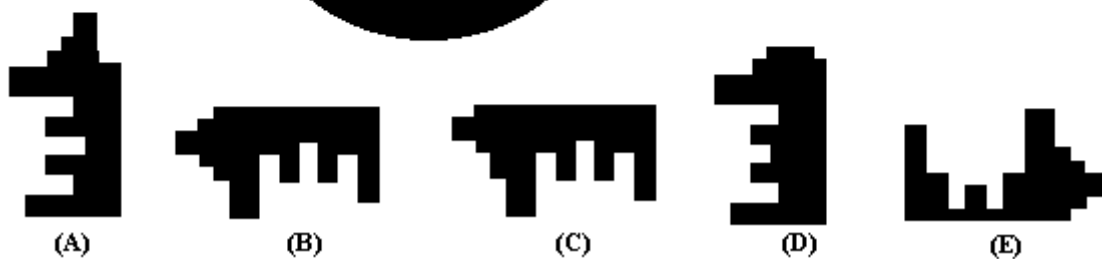
33.

Který ze stínů se objeví na stěně po osvětlení znázorněného objektu ve směru šipek? Objekt je vytvořen ze stejných cihel, paprsky dopadají kolmo na stěnu a jsou považovány za rovnoběžné.

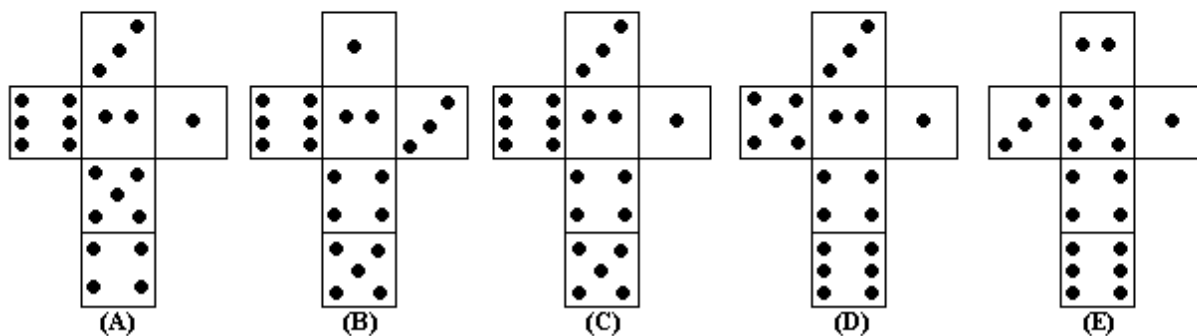
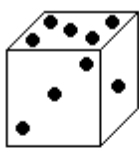
34.

Který z níže znázorněných obrazců zapadne do výřezu a vytvoří tak neporušený kruh?

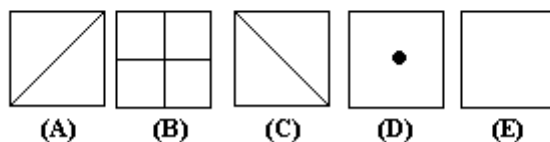
35.

Která z níže uvedených sítí může patřit k zobrazené kostce?

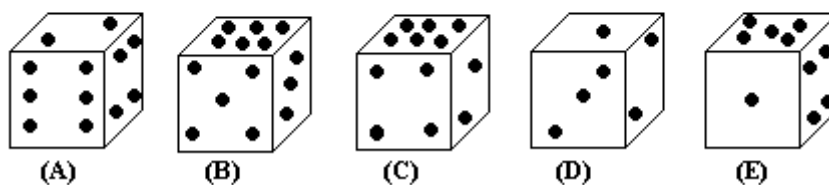
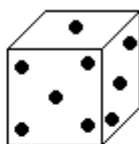
36.

Kostka v horní čtveřici obrázků se otáčí kolem jedné osy procházející středy dvou protějších stěn. Která stěna patří na místo otazníku?

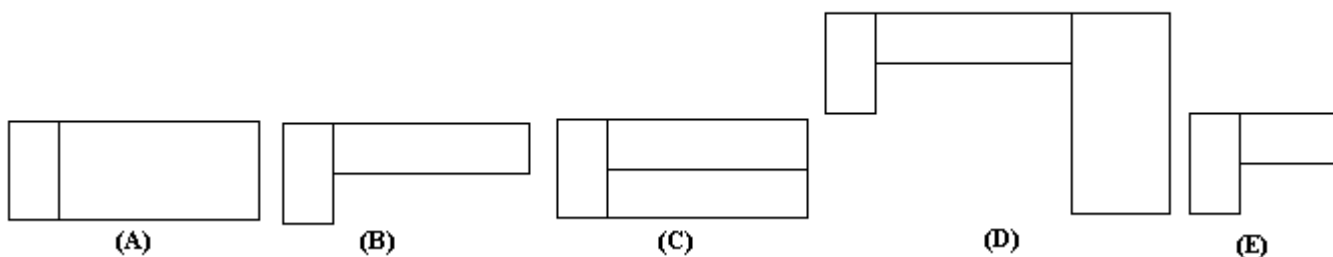
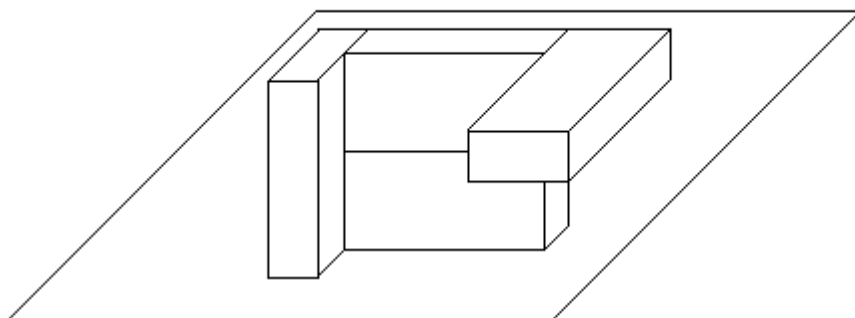
37.

V dolní řadě vidíme obrázky různých vrhů kostkou. Pro který z vrhů **určitě nebyla** použita kostka v horní řadě?

38.

Na stole stojí plastový model futuristické železobetonové stavby vytvořené ze stejných kvádrů. Který z níže uvedených obrázků znázorňuje obtisk této stavby na plochu?

39.

Dřevěný kvádr o rozměrech $8 \times 6 \times 4$ cm nabarvíme nabílo. Pak ho rozřežeme šesti řezy tak, že vznikne 24 stejně velkých krychlíček o hraně 2 cm. Kolik z těchto krychlíček bude mít právě dvě stěny bílé?

- (A) 12
- (B) 8
- (C) 6
- (D) 4
- (E) 10

40.

U dřevěné krychle o hraně 3 cm nabarvíme tři stěny načerveno a tři nazeleno, a to tak, že protilehlé stěny nikdy nebudou mít stejnou barvu. Pak krychli rozřežeme šesti řezy tak, že vznikne 27 stejně velkých krychlíček o hraně 1 cm. Kolik z těchto krychlíček bude mít právě dvě stěny zelené?

- (A) 6
- (B) 3
- (C) 8
- (D) 5
- (E) 4

ÚSUDKY

41.

Někteří muži nejsou inteligentní.

Všichni muži jsou ješitné bytosti.

Vyberte z uvedených premis právě jeden správný závěr:

- (A) Všechny ješitné bytosti nejsou inteligentní.
  - (B) Někteří muži nejsou bytosti.
  - (C) Všichni muži nejsou ješitné bytosti.
  - (D) Některé ješitné bytosti nejsou inteligentní.
  - (E) Některé ješitné bytosti se nikdy nestanou muži.
-

42.

Dívám se na portrét. Nemám sourozence. Otec muže na portrétu je syn mého otce. Kdo je na portrétu?

- (A) můj otec
  - (B) já
  - (C) můj syn
  - (D) otec mého otce
  - (E) můj dědeček
-

43.

V Transylvánii žijí čtyři druhy obyvatel:

- 1) rozumní lidé, kteří říkají vždy pravdu,
- 2) pomatení lidé, kteří nikdy neřeknou pravdu,
- 3) rozumní upíři, kteří nikdy neřeknou pravdu,
- 4) pomatení upíři, kteří vždy mluví pravdu.

Potkáte Transylvánce a ten řekne: „Jsem člověk nebo jsem rozumný.“ Ke kterému druhu patří?

- (A) je to pomatený upír
  - (B) je to pomatený člověk
  - (C) je to rozumný člověk
  - (D) je to rozumný upír
  - (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.
-

44.

Předpokládejme, že jsou pravdivé výroky:

Miluji Denisu nebo miluji Sandru.

Pokud miluji Denisu, pak miluji i Sandru.

Co vyplývá z uvedených výroků?

- (A) Vyplývá z nich, že nemiluji ani jednu.
  - (B) Vyplývá z nich, že miluji Sandru.
  - (C) Nevyplývá z nich, že miluji Sandru.
  - (D) Vyplývá z nich, že miluji Pepu.
  - (E) Vyplývá z nich, že miluji Denisu.
-

45.

Jana a Eva mají stejné množství peněz – je to více než sto korun. Kolik peněz musí dát Jana Evě, aby měla Eva o čtyřicet korun více než Jana?

- (A) 80 Kč
  - (B) 10 Kč
  - (C) 40 Kč
  - (D) 30 Kč
  - (E) 20 Kč
-

46.

Gandalf každé pondělí, úterý a středu lže, ostatní dny v týdnu mluví pravdu. Potkal jsem Gandalfa a on řekl:

Včera jsem lhal.

Popozítří budu lhát zas.

Který den v týdnu právě byl?

- (A) pondělí
  - (B) neděle
  - (C) pátek
  - (D) středa
  - (E) úterý
-

47.

Lišky se dohadovaly, která má huňatější ohon. Liška Bystrouška povídá: „Je pravda, že lišce Ryšce ani lišce Kyšce se nemohu rovnat, ale rozhodně na tom nejsem hůř než liška Pleška.“ Liška Zrzka na to: „Ani já na Ryšku nemám, ale tebe přetrumfnu.“ Pokud jsou oba výroky pravdivé, které z následujících tvrzení je určité pravdivé?

- (A) Bystrouška má huňatější ohon než Pleška.
  - (B) Nejhušší ohon má Kyška.
  - (C) Má-li Zrzka stejně hustý ohon jako Kyška, je Ryška nejlepší.
  - (D) Ryška nemůže mít stejně hustý ohon jako Kyška.
  - (E) Pleška má nejřidší ohon.
-

48.

Tvrzení: „*Otec dá synovi kapesné jen tehdy, bude-li mít syn na vysvědčení samé jedničky.*“ Vyberte ekvivalentní tvrzení.

- (A) Bude-li syn mít samé jedničky, otec mu určitě dá kapesné.
  - (B) Otec dá synovi kapesné za to, že bude mít samé jedničky.
  - (C) Syn se bude snažit mít samé jedničky, protože mu otec slíbil kapesné.
  - (D) Nebude-li mít syn samé jedničky, otec mu nedá kapesné.
  - (E) I když bude mít syn samé jedničky, otec mu kapesné nedá.
-

49.

Z Brna vyrazí běžec do Prahy. O dvě hodiny později vyrazí běžec z Prahy do Brna. Oba běžci běží stále stejně rychle. Který z běžců bude blíž Brnu v okamžiku setkání?

- (A) záleží na rychlosti běžců
  - (B) ten, který vyběhl později
  - (C) oba budou od Brna stejně vzdáleni
  - (D) ten, který vyběhl z Prahy
  - (E) ten, který vyběhl z Brna
-

50.

Královský poklad byl uloupen. Zjistilo se, že loupit nemohl nikdo jiný než známí loupežníci Barka, Farka a Sarka. Vyšetřující detektiv Čárka zjistil toto:

V době loupeže viděli jednoho z loupežníků v jiném městě.

Barka se Sarkou zásadně nespolupracují.

Jestliže Barka do některé akce nejde, netroufnou si na ni ani Farka, ani Sarka.

Které z následujících tvrzení je určité pravdivé?

- (A) Loupež spáchali Sarka s Farkou.
  - (B) Sarka je nevinná.
  - (C) Loupež spáchal sám Barka.
  - (D) Farka se na loupeži určitě podílel.
  - (E) Loupež spáchali Barka s Farkou.
-

ANALYTICKÉ MYŠLENÍ

Každá úloha nebo skupina úloh je založena na textu nebo souboru podmínek. Před vlastním řešením si pečlivě přečtete zadání. Rozlišujte, které podmínky se týkají celé série úloh a které podmínky jsou uvedeny pouze pro jednu jedinou úlohu. Jsou-li úlohy založené na textu, vycházejte **pouze** z informací, které jsou v tomto textu obsažené. U některých úloh bude užitečné, když si pomůžete hrubým náčrtem. Ke každé otázce vyberte tu **nejlepší** z nabízených odpovědí. Pouze jedna odpověď je správná.

TEXT K ÚLOHÁM 51 AŽ 54

Čtyři kamarádky (Alice, Monika, Eliška a Linda) mají každá jiného „idola“ (B. B. King, Louis Armstrong, Eddie Murphy, Dennis Glover) a oblékají se do jiné barvy (modrá, zelená, černá a oranžová). Víme o nich, že:

- Ta, která zbožňuje Eddieho Murphyho, se neobléká ani do černé, ani do modré.
- Ta, která zbožňuje Dennise Glovera, nosí oranžovou.
- Linda zbožňuje Eddieho Murphyho právě tehdy, když Eliška chodí v černém.
- Monika nezbožňuje B. B. Kinga, ale chodí v modrém.
- Alice chodí v zeleném.

51.

Koho zbožňuje a v čem chodí Monika?

- (A) Eddie Murphyho a chodí v modrém.
- (B) Louise Armstronga a chodí v modrém.
- (C) Dennise Glovera a chodí v oranžovém.
- (D) B. B. Kinga a chodí v modrém.
- (E) Žádná z možností (A) až (D) není správná.

52.

Která z dívek chodí v černém a koho zbožňuje?

- (A) Eliška Louise Armstronga
- (B) Alice B. B. Kinga
- (C) Linda Louise Armstronga
- (D) Eliška B. B. Kinga
- (E) Linda B. B. Kinga

53.

Které z následujících tvrzení je určitě pravdivé?

- (A) Linda zbožňuje Eddieho Murphyho nebo Alice Louise Armstronga.
- (B) Eliška nezbožňuje Louise Armstronga.
- (C) Jestliže Eliška chodí v oranžovém, pak Alice chodí v černém.
- (D) Alice chodí v zeleném právě tehdy, když Eliška chodí v modrém.
- (E) Ta z dívek, která chodí v zeleném, zbožňuje Dennise Glovera.

54.

Která z dívek zbožňuje B. B. Kinga a v jaké barvě chodí?

- (A) Eliška v zeleném
- (B) Eliška v černém
- (C) Monika v modrém
- (D) Alice v černém
- (E) Linda v černém

TEXT K ÚLOHÁM 55 AŽ 58

Na výstavě je potřeba rozvěsit na stěnu vedle sebe sedm obrazů od různých malířů. Pro umístění jednotlivých obrazů platí tato omezení:

- Celkem je potřeba rozvěsit sedm obrazů: „Zimní zátiší“, „Mísa s ovocem“, „Portrét dámy“, „Výkřik“, „Nezbedná dívka“, „Kabaret v St. Etienne“ a „Temno“.
- „Portrét dámy“ musí být nalevo od „Zimního zátiší“.
- „Výkřik“ je druhý nebo třetí zprava.
- „Nezbedná dívka“ a „Temno“ visí na krajích (bez určení, který z nich je kde).
- Jako třetí zleva nemůže být „Mísa s ovocem“ ani „Kabaret v St. Etienne“.
- „Zimní zátiší“ a „Mísa s ovocem“ jsou těsně vedle sebe.
- „Kabaret v St. Etienne“ je mezi „Výkřikem“ a „Temnem“ (ne nutně v těsném sousedství).

55.

Na kterém místě může být zavěšena „Mísa s ovocem“?

- (A) na čtvrtém zleva
- (B) na prvním zprava
- (C) na třetím zleva
- (D) na druhém zleva
- (E) na druhém zprava

56.

Pokud by „Zimní zátiší“ viselo čtvrté zleva, pak „Portrét dámy“ bude:

- (A) Odpověď nelze jednoznačně určit.
- (B) pátý zleva
- (C) druhý zleva
- (D) třetí zleva
- (E) první zleva

57.

Jako druhý obraz zleva může viset:

- (A) „Mísa s ovocem“
- (B) „Výkřik“
- (C) „Kabaret v St. Etienne“
- (D) „Zimní zátiší“
- (E) „Nezbedná dívka“

58.

Které z následujících rozvěšení obrazů vyhovuje zadaným podmínkám?

- (A) „Nezbedná dívka“, „Výkřik“, „Portrét dámy“, „Mísa s ovocem“, „Zimní zátiší“, „Kabaret v St. Etienne“, „Temno“
- (B) „Portrét dámy“, „Temno“, „Zimní zátiší“, „Mísa s ovocem“, „Kabaret v St. Etienne“, „Výkřik“, „Nezbedná dívka“
- (C) „Temno“, „Portrét dámy“, „Zimní zátiší“, „Mísa s ovocem“, „Výkřik“, „Kabaret v St. Etienne“, „Nezbedná dívka“
- (D) „Nezbedná dívka“, „Zimní zátiší“, „Mísa s ovocem“, „Portrét dámy“, „Výkřik“, „Kabaret v St. Etienne“, „Temno“
- (E) „Temno“, „Kabaret v St. Etienne“, „Portrét dámy“, „Zimní zátiší“, „Mísa s ovocem“, „Výkřik“, „Nezbedná dívka“

59.

Za nejdůležitější Tomas považuje, že oddálení termínu likvidace se projeví ve vyšším stupni využití neobnovitelného přírodního zdroje. Ale bohužel i v prodloužení existence uranových odkališť, která nepříznivě působí na místní prostředí.

Z textu jednoznačně vyplývá, že:

- (A) Tomas bojuje o oddálení termínu likvidace
  - (B) Tomas je odborníkem na posouzení vlivů likvidace na životní prostředí
  - (C) oddálení termínu likvidace má jednoznačně nepříznivý dopad na životní prostředí
  - (D) prodloužování existence uranových odkališť má nepříznivé dopady
  - (E) oddálení termínu likvidace má jednoznačně příznivý dopad na životní prostředí
-

60.

Pevné nervy a trpělivost vyžadovalo ještě minulý týden vyřízení řidičských průkazů. Včera se situace částečně zlepšila, ale fronty musejí lidé nadále vystát na přihlášení nových aut do evidence.

Jsou dána tři tvrzení:

- I. Oproti minulému týdnu došlo ke zlepšení situace ve vyřizování řidičských průkazů.
- II. Oproti minulému týdnu došlo ke zlepšení situace v přihlašování nových aut do evidence.
- III. Na vyřízení řidičských průkazů se již nestojí žádné fronty.

Která z následujících tvrzení vyplývají z textu?

- (A) jen I
  - (B) jen II
  - (C) jen I a III
  - (D) všechna tři
  - (E) jen III
-

ZÁKLADY VĚDECKÉHO MYŠLENÍ

61.

Ve kterém z následujících oborů se běžně používají vzájemně související termíny „ordovik“ a „silur“?

- (A) v antropologii
  - (B) v geologii
  - (C) v metalurgii
  - (D) v botanice
  - (E) v anorganické chemii
-

62.

Ve kterém z následujících oborů se běžně používají vzájemně související termíny „kolektor“ a „báze“?

- (A) v optice
  - (B) ve farmakologii
  - (C) v elektrotechnice
  - (D) v termodynamice
  - (E) ve statistice
-

63.

Vyberte dvojici jména osoby a jevu (předmětu, vědního oboru, pojmu) s nejsilnější vzájemnou spojitostí:

- (A) René Descartes a geologie
  - (B) Christian Doppler a astronomie
  - (C) Louis-Victor de Broglie a telefon
  - (D) Linus Pauling a mikrobiologie
  - (E) August Friedrich Kekulé a krevní skupiny
-

64.

Georg Simon Ohm se zabýval:

- (A) novým tříděním v botanice
  - (B) strukturou atomu
  - (C) elektřinou
  - (D) biochemií
  - (E) využitím sluneční energie
-

65.

Které z následujících spojení je **nesmyslné**?

- (A) dvojdomá rostlina
  - (B) černý opál
  - (C) emfyteutické právo
  - (D) heterotrofní chlorofyl
  - (E) binární kód
-

66.

Vyberte pravdivé tvrzení. Vlny zachycované seismografy při zemětřesení:

- (A) jsou nízkofrekvenční mechanické kmity zemské kůry.
  - (B) jsou tzv. zemským zářením, které citliví jedinci mohou zachytit i pomocí proutků.
  - (C) jsou elektromagnetické vlny s velmi krátkou vlnovou délkou.
  - (D) mají povahu ultrazvuku.
  - (E) jsou elektromagnetické vlny s velmi dlouhou vlnovou délkou.
-

67.

Vyberte (v přírodovědných souvislostech) správný ekvivalent pojmu „mortalita“:

- (A) jedovatost
  - (B) úmrtnost
  - (C) smrtelnost
  - (D) úrazovost
  - (E) nemocnost
-

68.

Dedukce ve vědě a filosofii je:

- (A) hledání hermeneutické podstaty věcí
  - (B) zavádění nových teorií
  - (C) vzájemná podmíněnost jevů
  - (D) vyvozování obecné zákonitosti z jednotlivých pozorovaných případů (empirických zkušeností)
  - (E) vyvozování konkrétních závěrů z obecných zákonitostí
-

69.

Výrok „*Kočka je zvíře, které mňouká, tj. vyluzuje zvuky jako kočka.*“ je příkladem:

- (A) indukce
  - (B) negativního hodnocení
  - (C) zoologická definice kočky
  - (D) dedukce
  - (E) tautologie
-

70.

Vyberte (v přírodovědných souvislostech) správný ekvivalent pojmu „atrofie“:

- (A) podráždění
  - (B) vyprázdnění
  - (C) zmenšení
  - (D) zduření
  - (E) zmizení
-

KRITICKÉ MYŠLENÍ

71.

„Když vejdete do restaurace a koupíte jídlo, získáte jistou hodnotu - plný žaludek. Abyste za tuto službu zaplatili, můžete dát majiteli restaurace několik osahaných zelených papírků ozdobených zvláštními symboly, portréty slavných a významných osobností. Anebo mu můžete dát jediný papírek se jménem banky a s vaším podpisem. Ať už platíte v hotovosti nebo šekem, je majitel restaurace šťastný, že může uspokojit vaše gastronomické choutky výměnou za tyto papírky.“ O čem pojednává tato ukázka?

- (A) Ukazuje, jak jsou služby důležitou ekonomickou složkou.
  - (B) Ukazuje, proč zisk ve službách bude vždy vyšší než v obchodu.
  - (C) Autor se domnívá, že restauraci bychom měli platit, jen když se dobře najíme.
  - (D) Ukazuje, proč papírové peníze nebo šeky nejsou až tak vhodným platidlem.
  - (E) Ukazuje, že papírové peníze a šeky jako takové nemají žádnou vnitřní hodnotu.
-

72.

V posledním období můžeme v řadě evropských zemí sledovat růst politického vlivu populistických a pravicově extremistických stran. Nedělat rozdíl mezi populismem a pravicovým extremismem by však nebylo správné. Který z následujících argumentů vysvětluje tento rozdíl?

- (A) Populisté se rekrutují jen z řad střední a starší generace, pravicoví extremisté oslovují jen mladé lidi.
  - (B) Populisté jsou reprezentanty ekonomicky silných skupin, pravicoví extremisté nemají žádné ekonomické zázemí.
  - (C) Populisté chtějí vládnout, pravicoví extremisté nemají zájem o vládu.
  - (D) Populisté slibují jednoduché řešení složitých společenských problémů, pravicoví extremisté však požadují radikální změnu společenské struktury.
  - (E) Populisté se objevují jen krátkodobě před volbami, pravicově extremistické strany jsou tu stále a stabilní.
-

73.

Který z následujících argumentů vysvětluje, proč se názory antického filosofa Platona staly východiskem tzv. objektivního idealismu?

- (A) Protože za podstatu všech věcí považoval lidský rozum.
  - (B) Protože za podstatu všech věcí považoval ideje.
  - (C) Protože odmítal považovat rozum za podstatu všech věcí.
  - (D) Protože základ světa hledal v objektivně existující látce.
  - (E) Protože odmítal reálnou existenci Boha.
-

74.

Sdělení: „Oznamujeme, že díky nepříznivým sněhovým podmínkám v sobotu 30. 1. nemusejí být všechny naše vleky plně v provozu.“

Vyberte tvrzení, jehož pravdivost jednoznačně vyplývá z uvedeného sdělení:

- (A) Pokud napadne sníh, všechny vleky budou určité v sobotu 30. 1. v provozu.
  - (B) V sobotu 30. 1. se nevyplatí jezdit na hory.
  - (C) V sobotu 30. 1. určité alespoň nějaké vleky v provozu nebudou.
  - (D) Alespoň jeden vlek nebude v sobotu 30. 1. určité v provozu.
  - (E) Je možné, že v sobotu 30. 1. nebudou některé vleky v provozu.
-

75.

Který z následujících pojmů je zpravidla chápán jako termín pseudovědecký, parapsychologický nebo netradičně náboženský?

- (A) radioaktivní zóna
  - (B) geopatogenní zóna
  - (C) litosféra
  - (D) libido
  - (E) archetyp
-

76.

„Peníze jsou volební lístky, kterými lidé hlasují každodenně pro to, či ono zboží, to či ono jednání, zatímco politické volby se dělají jednou za čas.“ O čem pojednává tato ukázka?

- (A) o tom, že tržní mechanismus je nejlepším ukazatelem základních potřeb lidí
  - (B) o tom, proč by se měl zrušit systém volebních lístků
  - (C) o tom, proč by politické volby měly být častěji
  - (D) o tom, jakou roli sehrávají peníze ve volbách
  - (E) o tom, kdo se může stát voličem
-

77.

Argumentace kruhem nastává, když je pravda závěru obsažena již v premisách úsudku. Které z následujících tvrzení je toho příkladem?

- (A) Jako hermeneutický kruh se označuje okolnost, že to, co má být pochopeno, předpokládá již jistý způsob porozumění.
  - (B) Bumerang je zajímavá zbraň, protože po vržení se velkým obloukem vrací zpátky do výchozího místa.
  - (C) Filosofie Vídeňského kruhu se označuje také jako logický pozitivismus, protože již nevychází z klasického pozitivismu.
  - (D) Všechny jevy mají nějakou příčinu. Vesmír je jev. Protože je vesmír jev, musí mít příčinu.
  - (E) Jestliže neexistuje svoboda, nepotřebujeme ani morálku, ani etiku.
-

78.

„V tomto kraji nemohou být dobří lidé. Na vojně jsem měl možnost poznat jednoho odtamtud. Byl to lump a zloděj. Nakonec skončil ve vězení.“ Tento způsob argumentace je příkladem:

- (A) záměny příčiny za účinek
  - (B) klamavé analogie
  - (C) logické analýzy příčiny a následku
  - (D) racionálně zdůvodněného závěru
  - (E) unáhleného zobecnění, kdy se z jedné špatné zkušenosti dělá závěr o celku
-

79.

Pan Lipka zjistil, že se na Slovensku dají koupit ovčí sýry za výrazně nižší cenu než v Česku. Na tom se dá vydělat: pan Lipka začal nakupovat ovčí sýry na levném slovenském trhu a prodávat je na dražším českém trhu. Slušně na těch obchodech vydělal. Proč? Který z následujících argumentů nejlépe vysvětluje tuto situaci?

- (A) Protože Slováci jsou lepší obchodníci než Češi.
  - (B) Protože český trh je větší než slovenský.
  - (C) Protože byl první, kdo objevil něco, co jiní nevěděli, a dokázal toho využít.
  - (D) Protože Češi jedí zdravěji než Slováci.
  - (E) Jednoduše proto, že slovenské sýry jsou kvalitnější než české.
-

80.

„Je pravda, že bílý muž dokáže létat; umí mluvit přes oceán. Dílem svých rukou nás zajisté předčí, avšak nemá písňe jako my a jeho básníci se nevyrovnejí našim pěvcům.“ O čem vypovídá toto hodnocení jednoho ostrovana z Tichomoří?

- (A) ostrovan našel cestu ke sblížení dvou odlišných kultur
  - (B) ostrovan dokazuje, jaké úrovně dosáhla literatura v jeho zemi
  - (C) ostrovan ukazuje, že lidé technicky vyspělého světa nemají žádnou kulturu
  - (D) ostrovan vyjadřuje svoji nenávist k tzv. „západní“ kultuře
  - (E) ostrovan ukazuje, že jeho kultura se liší od tzv. „západní“ tím, že závisí především na mluveném slově
-

